

[Hans Hedtoft.]

skæve Indtægtsfordeling, der er foregaaet, dels raaber de højt over for enhver, der beskæftiger sig med de Ting, om, hvorledes det har staaet fuldstændig stille med det, jeg kalder den egentlige Genopbygning.

Det er klart, at denne virkelige Genopbygning, som jeg her taler om, vil stille meget store Krav til alle Befolkningsgrupper i dette Land. Det vilde være ansvarsløst at søge skjult for nogen, at skal vi naa det Maal, vi stræber efter, saa forestaar der noget af en Hestekur. I alle Lande, uanset Ideologier og Systemer, i Holland og Norge, i Rusland og England og alle andre Steder, er man under langt sværere Forhold i Gang med en byrdefuld Genrejsning og Genopbygning. Nu anstilles der i en vis Del af Pressen sørgmodige Betragtninger over det danske Folk, de danske Arbejdere og Folkets forskellige Reaktioner i den seneste Tid. Jeg deler ikke al denne Pessimisme. Vist er det rigtigt, at der ikke er Overflod i et eneste dansk Arbejderhjem, tværtimod, men den, der personlig har set, hvor der sultes og lides ude i Verden, erkender, at vi her i Landet trods den elendige øjeblikkelige Fordeling alligevel levnedsmiddelmæssigt hører til de bedrestillede Nationer. Naar det kniber for os alle sammen at erkende det, hænger det selvfølgelig sammen med, at vi i dette sommer-skønne Land er godt vant. Det behøver vi ikke at skamme os over. Før Tyskernes Overfald var Danmark et godt ledet og et relativt velstillet Land. Det maa indrømmes, at det er det ikke i Dag, men det skal blive det igen. Vist er det rigtigt, at vi her i Landet maa regne med en Minoritet, der professionelt vil spekulere i alle Vanskeligheder og appellere til mindre lodige Instinkter, fordi de politisk skal leve deraf. Men den Gruppe har toppet. Den Højkonjunktur og Stemningsbølge, der bar denne Gruppe — dette Sammenrod af en dansk Nynationalisme og diktaturbetonet Splittelserpolitik, ofte prydet af et misbrugt Frihedskæmperarmbind —, er i kraftig Svinden, og Stemningerne er i Dag afløst af politisk Eftertanke og nøgtern Vurdering. Lands-tingsvalgets Tal, som jeg ikke faar Tid til at kommentere, viser det. Efter enhver Krig er fulgt politisk Forvirring og Opløsningstendenser paa mange Omraader. Efter Hitlers Krig gentager Historien sig. Herhjemme er det klart, at vi paa ganske særlig Maade maatte blive mærket af Krigen og Besættelsestiden og alt det, den gav os. Jeg tænker baade paa Ydmygelserne, Raaheden og Nedtrampningen af alt, hvad vi betragtede som helligt, og jeg tænker paa

den nødvendige Dualisme, baade politisk og menneskelig, og den politiske Samlings og den idealistiske Frihedskamps Løftelser.

Det er Eftervirkningerne af alt dette, vi har mærket i denne Overgangstid, og her er en af Aarsagerne til Dagens Situation og Dagens Stemninger.

En anden — og væsentlig — er politisk, og den skal jeg slutte med at sige nogle Ord om.

Vi er maaske nok et forvænt Folk, vi Danske, men der er trods alt Krummer i dette Folk. Ingen skal fortælle mig, at dette Lands arbejdende Befolkning staar tilbage for det norske eller det engelske, eller hvem man vil, Danskerne er ikke et saa pylret Folk, saa optaget af Selvmeddidenhed, at det ikke er i Stand til at bringe Ofre og øve en Indsats. Se paa de Beslutninger, som De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde har vedtaget i Forgaars, og lyt til den positive Aand af virkelig Genopbygningsvilje, der klinger gennem dem! Men naar Genrejsningsarbejdet ikke hidtil for Alvor er kommet i Gang, maa alle sikkert erkende, at det skyldes, at visse politiske Betingelser ikke er opfyldt af den siddende Regering. De Ofre, man vil kræve af Folket, de Ofre, der skal bringes, maa være bragt for en bedre Fremtid, og de maa ikke blot være Resultatet af Fortidens mislykkede og forfejlede Politik.

For det første maa den nødvendige Regulering af Forbruget indgaa i en samlet planmæssig Politik, der effektivt og fornuftigt bidrager til Produktionens, Eksportens og siden til Levestandardens Genopbygning. Enhver Leder af en større privat Virksomhed ved, at kun gennem sikker Ledelse, Samarbejde mellem Afdelingerne og et fremadrettet Overblik over hele Driften kan der opnaas tilfredsstillende Resultater. Dette samme gælder for en statslig Genopbygningspolitik, hvor det menige Folk skal virke med.

Maa jeg i denne Forbindelse henlede Regeringens Opmærksomhed paa det Nationalbudget, som den norske Regering har udarbejdet for Aaret 1947. Det er rigtigt, at Forholdene paa mange Punkter er vidt forskellige her i Landet og i Norge, og der kan ogsaa være Punkter, med Hensyn til hvilke man kan være uenig i de Synspunkter, som det norske Nationalbudget indeholder, men selve Princippet, selve den Grundtanke, at man ved Aarets Begyndelse søger at danne sig et Overblik over, hvordan Produktion, Import og Forbrug skal tilrettelægges, hvis de bedst mulige Resultater skal opnaas,